

سه شنبه 29 بهمن 1398-23 جمادی الثانی 1441-18 فوریه 2020

قیام مردم مسلمان تبریز به مناسبت چهلمین روز شهدای 19 دی قم (1356ش)

قیام مردم مسلمان تبریز به مناسبت چهلمین روز شهدای 19 دی قم (1356ش)، مردم مسلمان تبریز به منظور بزرگداشت یاد شهدای 19 دی ماه مردم قم، به دعوت آیت‌الله قاضی طباطبایی و دیگر علمای تبریز، در یکی از مساجد بزرگ شهر اجتماع کردند. اجتماع مردم بر اثر رفتار خشونت‌آمیز بار مأموران رژیم شاه به شورشی عمومی در سراسر شهر تبدیل شد. پس از آن، هنگامی که قیام بزرگ مردم مسلمان تبریز به اوج خود رسیده بود، نیروهای نظامی، با تانک‌ها و نفربرهای نظامی به مردم بی‌دفاع یورش برده و به سرکوب و کشتار مردم پرداختند. تبریز در این روز به صورت شهر جنگ زده درآمد. خیابان‌ها از خون جوانان، بازاریان، دانشجویان و مردان و زنان رنگین شد و بدین ترتیب، پس از فاجعه خونین نوزدهم دی ماه قم، جنایت دیگری بر جنایات رژیم پهلوی افزوده شد. در این حرکت مردمی حداقل 13 تن شهید، بیش از 125 نفر زخمی و بیش از 550 نفر دستگیر شدند. در این قیام، مردم نیز 3 تانک، 2 سینما، 22 مغازه، 1 هتل، 37 اتومبیل و چندین مرکز فساد از جمله حزب رستاخیز و کاخ جوانان را مورد حمله قرار داده و به آتش کشیدند. کشتار مردم تبریز، شاه را غافلگیر کرد، چون او که به نظر خود، توانسته بود پرده‌ای ضخیم بر روی فاجعه قم بکشد، حتی اقدام دبیر کل سازمان ملل را به سود خود تمام کند و افکار خارجی را از درک واقعیت فاجعه قم منحرف سازد، در قیام مردم تبریز، به کلی دست و پای خود را گم کرد. گستردگی قیام مردم تبریز به حدی بود که رژیم شاه به دروغ متوسل شده و مردم انقلابی تبریز را عوامل بیگانگان معرفی کردند. این قیام‌ها، سراسر ایران را در ماتم فرو برد و مردم به تبعیت از رهبری نهضت، عید را عزای عمومی اعلام نمودند و اجتماعات را به بزرگداشت شهدای قم و تبریز اختصاص دادند.

تأسیس، حزب جمع‌های اسلامی (1357ش)، یک هفته پس از پیروزی انقلاب اسلامی، در 29 بهمن 1357 ش، شماری از برجسته‌ترین شخصیت‌های علمی، مذهبی و سیاسی ایران که در پیروزی انقلاب اسلامی نقش مهمی داشتند و از یاران نزدیک حضرت امام خمینی محسوب می‌شدند؛ شدند حزب جمهوری اسلامی را تأسیس کردند. پس از اعلام تأسیس، پرسشنامه و برگه درخواست عضویت به همراه طرح اساسنامه و مرامنامه حزب در سطح وسیع و از طرق گوناگون پخش شد و حزب شروع به عضوگیری کرد. به گفته رهبران حزب، در روز اول ثبت نام، بیش از هشتاد هزار نفر برای عضویت، به مراکز حزب در سراسر کشور مراجعه کردند. دکتر باهنر، صد روز پس از تأسیس حزب، مواضع آن را در مسائل سیاسی، اعتقادی، اقتصادی و فرهنگی بیان داشت و تعداد اعضای حزب را تا آن روز، دو میلیون نفر ذکر کرد. هدف این حزب، ایجاد یکپارچگی و همکاری هرچه بیشتر نیروهای وفادار به انقلاب اسلامی، سامان‌بخشیدن به حکومت اسلامی و پایه‌گذاری دولت جمهوری اسلامی طبق قانون اساسی بود. در بین نخستین مؤسسان حزب جمهوری اسلامی، حضرات آیات: شهید سید محمد حسینی بهشتی، سید علی خامنه‌ای، اکبر هاشمی رفسنجانی، سیدعبدالکریم موسوی اردبیلی و محمدجواد باهنر حضور داشتند. آنان با همفکری و همکاری شماری دیگر از نیروهای انقلابی توانستند در دوره‌های حساس و سرنوشت‌ساز از تاریخ انقلاب اسلامی، در تدوین قانون اساسی و تشکیل ارکان نظام اسلامی، دفاع از مبانی فکری جمهوری اسلامی و تبیین اندیشه‌ها و برنامه‌های مترقی اسلام برای رشد و کمال جامعه اسلامی و نظام مردم‌سالاری دینی در برابر اندیشه‌های مارکسیستی، لیبرالی و ملی‌گرای، نقشی مهم ایفا کنند. از همین رو، احزاب و گروه‌های منحرف و وابسته به بیگانگان و پشتیبانان خارجی آنان، با حزب جمهوری اسلامی و رهبران آن به مخالفت پرداخته و در دفعات متعدد، افراد مهم و مؤثر حزب و انقلاب را به شهادت رساندند. این حزب در 11 خرداد سال 1366 ش به درخواست اعضای شورای مرکزی آن و موافقت امام خمینی(ره)، فعالیت‌های خود را رسماً تعطیل کرد.

وفات آیت‌الله سید هاشم میردامادی - معروف به نجف آبادی - در سال 1303 قمری در نجف اشرف در خاندان علم و فضیلت دیده به جهان گشود. نسب او با سنی واسطه به فرزند امام صادق «ع» می‌رسد. از بین این سلسله جلیله، سید محمد باقر فرزند سید مرتضی به نجف آباد اصفهان می‌آید و به ترویج احکام دین می‌پردازد. سید هاشم فرزند سید محمد و از نوه‌های سید محمد باقر است که در دو سالگی پدر خود را از دست داد و تحت سرپرستی مادر قرار گرفت. وی پس از مدتی به خاطر هوش سرشار به تحصیل علم پرداخت. فرزندش مرحوم حجت الاسلام والمسلمین سید حسن میردامادی می‌گوید: «پدرم آیت‌الله سید هاشم نجف آبادی فرمودند: قبل از سنین بلوغ بیشتر وقت من در مجالس علماء و رجال علمی و مراجع عالیقدر می‌گذشت و آمادگی فوق‌العاده‌ای برای کسب فضیلت و پذیرش هر گونه استفاده علمی را داشتم، و تنها آرزوی من رسیدن به مقامات عالیه علم و عمل بود. از طرفی مادرم اصرار داشت که به خاطر سختی در امرار معاش کار کنم، تا این که از یکی از اساتید خواستم نزد مادرم بیاید و مشکل را حل کند...».

آیت‌الله سید هاشم میردامادی بعد از گذراندن علوم مقدماتی وارد حوزه علمیه نجف اشرف شد و از محضر اکابر و

تولد " الکساندر ولتا" فیزیک‌دان برجسته ایتالیایی (1745م) در ایتالیا به دنیا آمد. وی در ابتدا همانند کودکان عقب مانده می‌رفت؛ اما پس از ادامه تحصیلات، به دبیری فیزیک در دبیرستان دست یافت. ولتا پس از مدتی به استادی فیزیک دانشگاه منصوب شد و مطالعات خود را افزایش داد. الکساندر ولتا تحقیقات بسیاری در الکتریسیته انجام داد و موفق شد دستگاه اندازه‌گیری مقدار برق یا کترومتر را که وسیله‌ای برای ذخیره کردن الکتریسیته بود، بسازد. ولتا در سال 1800م روش الکترولیز یا عمل تجزیه مواد شیمیایی با برق را کشف کرد که از تجزیه دو عنصر سدیم و پتاسیم و با کمک جریان الکتریسیته انجام گرفت. وی هم‌چنین پیل الکتریکی را اختراع کرد که این پیل به نام او پیل ولتا نام گرفت. اختراع ولتا، نوآوری جالبی بود که راه تازه‌ای را در پیشرفت علم گشود. با استفاده از این پیل، آب به دو عنصر اکسیژن و هیدروژن تجزیه می‌گردد. با این اختراع، آوازه شهرت ولتا نیز فراگیر شد. پیل ولتا نیز در حقیقت بشر را در آستانه بهره‌برداری از نیروی برق قرار داد و او را به سوی جهانی نو رهنمون کرد. الکساندر ولتا سرانجام در 5 مارس 1827م در 82 سالگی درگذشت. شصت و شش سال پس از مرگ ولتا، در سال

1893م، کنگره دانشمندان الکتریسیته، واحد نیروی برق را به افتخار نام وی "ولت" نامیدند. تولد "لوتریه بنگ" محققه طبیعی‌دان برجسته آمریکایی (1849م) (ن.ک: 4 سپتامبر) لوئر بورینگ طبیعی‌دان آمریکایی، در 18 فوریه 1849م به دنیا آمد. وی تحصیلات رسمی را تا 19 سالگی به اتمام رساند و از آن پس بر اثر مطالعه برخی آثار درباره جانوران و گیاهان به تحقیق درباره گیاهان پرداخت. بورینگ پس از چندی راهی کالیفرنیا گردید و پنجاه سال بقیه عمر را به آزمایش درباره گیاهان گذراند. او قصد نفی یا اثبات مسایل علمی را نداشت، اما تجارب روزافزون او باعث گردید که از گیاهان سودمند، انواع سودمندتری به دست آید. بر این اساس، بورینگ به تکثیر صدها نوع گیاه پرداخت و در این راه به شهرت فراوانی رسید. او در میوه‌ها نیز انواع نو ظهوری تولید کرد. بورینگ چهل سال تمام درباره گوجه، زردآلو و تمشک مطالعه کرد و اقسام مختلفی از آن‌ها به وجود آورد. به طور مثال با کاشت و تکثیر یک نوع سیب زمینی، 23 نوع مختلف از آن به دست آورد که نوعی از آن هنوز به نام بورینگ معروف است و به عنوان پدر بزرگ همه سیب زمینی‌های مرغوب کنونی است. بورینگ در سال‌های پایانی عمر خود درباره نظریه تکامل، سخنرانی‌هایی در برخی دانشگاه‌ها ایراد کرد و کتاب‌هایی به چاپ رساند که شیوه کار و اکتشافات لوئر بورینگ و چگونگی پرورش گیاهان برای استفاده بیشتر از آن جمله‌اند. لوئر بورینگ سرانجام پس از سال‌ها تحقیق و تجربه و رده‌بندی گیاهان مختلف، در چهارم سپتامبر 1926م در هفتاد و هفت سالگی درگذشت.

میکل آنژ، نقاش، مجسمه‌ساز و معمار بزرگ ایتالیایی در 6 مارس سال 1475م در شهر کاپرزه ایتالیا متولد شد و با وجود مخالفت پدرش به نقاشی و مجسمه‌سازی پرداخت. میکل آنژ به زودی، استعداد خود را در زمینه نقاشی، مجسمه‌سازی و معماری نشان داد و طی سال‌های بعد شاه‌کارهای متعددی را خلق کرد. میکل آنژ بیشتر خود را پیکر تراش می‌دانست. وی به عنوان هنرمندی از قرن شانزدهم میلادی هم‌چون دیگر هنرمندان این عصر، ناگزیر بود تحت حمایت حامیانی که زر و زور کافی برای سفارش دادن کارهایی در خور نبوغ او داشتند، به سر برد. در سراسر دوران زندگی، بلند پروازی‌های هنری میکل آنژ، با هوس‌های این حامیان و ناپایداری اجتماعی زمانه و ریشخندی هنرمندان دیگر و نیز تعارض‌های اخلاقی که از درون روح خود او سرچشمه می‌گرفت، در معرض تهدید و بی‌حاصلی بود. با این حال ترکیبات او مورد قبول پیروانش قرار گرفت و در مدت چندین نسل، از آن‌ها تقلید می‌شد. اهمیت میکل آنژ بیش از هر چیز در این بود که در هر دوره از کارش، از قوانین مرسوم فراتر می‌رفت و قوانینی جدید بنیاد می‌نهاد. هنر میکل آنژ گرچه بر تمامی شیوه‌های قدیم فائق می‌آمد، در عین حال با مشخصات هیچ سبکی قابل توضیح نبود. میکل آنژ، به عنوان بزرگ‌ترین هنرمند عصر خود، تأثیر فراوانی بر هنر در دوره‌های بعد و نیز هنر در دوره رنسانس نهاد. وی در فن معماری نیز استاد بود و هنرش را در این رشته با ساختن قصر فارنژ و کتابخانه فلورانس نشان داده است. در سال 1505م، میکل آنژ را به رم خواندند تا آرامگاهی برای پاپ بسازد. با این حال پاپ تمایل داشت تا سقف کلیسای سیستین را تزیین کند. کار این سقف بین سال‌های 1508 تا 1512م به پایان رسید. روحانیت عمیق و شکوه و جلال اسلوب این سقف، آن را به صورت یکی از شاه‌کارهای بزرگ جهان درآورده است. هم‌چنین مجسمه‌های عظیم حضرت موسی (ع) و عیسی (ع) و کتیبه بزرگ کلیسای سن‌پیر در رُم و تصویر عظیم و هنرمندانه روز محشر، از مهم‌ترین آثار میکل آنژ به شمار می‌روند. میکل آنژ سرانجام در 18 فوریه 1564م در 89 سالگی درگذشت.

بزرگان فقه و اصول آن دیار همچون آیات و مراجع عظام آخوند خراسانی، میرزا محمد تقی شیرازی (معروف به میرزای کوچک)، میرزای نائینی، حاج سید ابوالحسن اصفهانی و دیگر بزرگان بهره برد، و از دروس اخلاق و عرفان حضرات آیات سید احمد کربلایی، سید مرتضی کشمیری و میرزا جواد آقا تبریزی استفاده کرد. وی در دوران جوانی به درجه اجتهاد و مقام شامخ علمی رسید و پس از مدتی عازم مشهد مقدس گردید. او مردی متقی، پرهیزگار، خوش اخلاق و خدا ترس بود و با قناعت زندگی می‌کرد. از اموال شبیه ناک مصرف نمی‌کرد و آنچه را احتیاج نداشت به فقرا می‌داد. در همه عمر از او دروغی شنیده نشد و به کسی آزار نرساند. توکل عجیبی به خدا داشت و اهل کبر و غرور نبود. فرزندش می‌گوید: «مادرم همیشه می‌گفت: پدر شما فرشته است و پس انداز مالی ندارد، و از تجمّلات پرهیز دارد». آقای حاج شیخ محمد علی احمدیان نجف آبادی که مدت زیادی در نجف اشرف بود، می‌فرمود: «آیت الله سید هاشم نجف آبادی در نجف اشرف هم‌درس و هم بحث آیت الله العظمی سید محسن حکیم بودند. هر وقت به نجف می‌آمدند به منزل آقای حکیم وارد می‌شدند. قریب چهل سال در مشهد تفسیر قرآن گفتند. من پانزده ساله بودم که در مسأله کشف

حجاب و حمله به مسجد گوهر شاد به مشهد رفتم. تازه داشتند خون های مسجد را پاک می کردند و سید هاشم را هم تبعید کرده بودند...». آیت الله میردامادی در طول عمر بابرکت خود، آثار متعددی را تالیف نمود که از آن جمله رساله ای در رجعت، ترجمه کتاب سیف الامّه مرحوم نراقی که بخشی از آن ناتمام ماند و توسط فرزندش سید حسن ترجمه گردیده است، شرح حال علماء بزرگ همراه با داستان ها، خلاصه البیان فی تفسیر القرآن - تفسیر فارسی قرآن- که دو جلد آن به طبع رسیده است، برخی از تقریرات دروس مرحوم میرزای نائینی و جزواتی در علم اخلاق می باشد. آیت الله حاج سید هاشم میردامادی سرانجام، در شب سه شنبه 23 جمادی الثانی سال 1380 قمری به علت بیماری و در سن 77 سالگی دار فانی را وداع گفت و در حوار حرم مطهر امام رضا (ع) در رواق دارالسعاده به خاک سپرده شد.